

E-mail
KDupon@consumentenbond.nl

Doorkiesnummer
(070) 445 43 56
Doorkiesnummer telefax
(070) 445 45 91

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Datum
30 mei 2005

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de commissie
voor de JBZ-raad
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Bewaarplicht verkeersgegevens

Geachte commissie-leden,

Graag vragen wij uw dringende aandacht voor het overleg morgen om 12.45 uur over de agenda van de komende JBZ-raad (op 2 en 3 juni 2005). Op deze agenda neemt de bewaarplicht verkeersgegevens een prominente plaats. Uit de begeleidende brief van minister Donner blijkt dat Nederland 'positief staat' ten aanzien van het voorgenomen Kaderbesluit om gegevens over het bel- en internetgedrag van alle 450 miljoen Europeanen ten minste 12 maanden preventief te bewaren.

Deze positieve houding achten de Consumentenbond en Bits of Freedom onbegrijpelijk nu er nog geen enkel onderzoek is gedaan naar het nut en de noodzaak van een systematische bewaarplicht. Het eerste onderzoek in Europa (!) dat hiernaar gedaan wordt, door de Erasmus Universiteit Rotterdam, is nog niet gereed. Toch heeft minister Donner de JBZ-commissie van de Tweede Kamer op 24 mei voorgehouden dat er geen enkel bezwaar is voor Nederland om akkoord te gaan met het raamwerk, omdat de details van artikel 2 en 4 pas later worden ingevuld, eventueel in de Eerste Pijler. Deze details betreffen de soorten gegevens en de bewaartermijnen. In onze ogen vormen deze definities de kern van het voorstel en is het ondenkbaar om akkoord te gaan met een zo vergaande maatregel zonder voorafgaande duidelijkheid en overeenstemming over de inhoud, proportionaliteit en gevolgen. Wij maken dus niet alleen bezwaar tegen de inhoud van het besluit, maar ook tegen de procedure die de minister hanteert om tot een besluit over een dergelijke zwaarwegende richtlijn te komen.

De Consumentenbond en Bits of Freedom onderkennen het belang van veiligheid. Natuurlijk heeft de overheid opsporingsmiddelen nodig om misdaad te bestrijden en de openbare veiligheid te garanderen. Wel zijn wij van mening dat maatregelen adequaat en proportioneel moeten zijn. Deze proportionaliteit is op dit moment geenszins aangetoond en kan volgens de Consumentenbond en BOF ook haast niet aangetoond worden, zeker nu de doelstelling steeds verder wordt opgerekt.

Proportionaliteit is een belangrijk punt van zorg. De maatregel (een bewaarplicht van alle elektronische verkeersgegevens) moet in verhouding staan tot het te bereiken doel (meer veiligheid). Een bewaarplicht voor alle elektronische verkeersgegevens voor minimaal twaalf maanden zal een zware wissel trekken op de telecommunicatiesector, die veel capaciteit vrij zal moeten maken om aan deze plicht te kunnen voldoen. Dit zal gepaard gaan met hoge kosten, die zullen worden doorberekend aan de consument. Bovendien valt ernstig te twijfelen aan de effectiviteit van een algemene bewaarplicht, omdat terroristen en criminelen via een versleutelde verbinding naar een server buiten de EU (bijvoorbeeld in de Verenigde Staten, waar een algemene bewaarplicht politiek volstrekt ondenkbaar is) kosteloos en zeer eenvoudig kunnen ontsnappen aan de registratie van hun internetgedrag, inclusief gebruik van telefonie via internet.

De Consumentenbond en Bits of Freedom vragen de Eerste Kamer dan ook om zeer kritisch naar het voorstel te kijken. Wij hopen dat u de minister de opdracht wilt meegeven om geen onomkeerbare stappen te zetten in de komende JBZ-raad en zeker geen zwijgende instemming te verlenen aan verdere onderhandelingen in de Derde Pijler over het doel van de bewaarplicht en de onderlinge uitwisseling van gegevens.

Hoogachtend,
Consumentenbond

Klaske de Jonge
directeur Consumentenbond

Bits of Freedom

Sjoera Nas
co directeur